

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

ลัทธิพงษ์ ปิงเมือง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE RELATIONSHIP ADMINISTRATION BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES IN THE
SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE PHAYAO PHUKAMTAO CONSORTIUM

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาพะเยา

ของ ลักษ์พงษ์ ปิงเมือง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

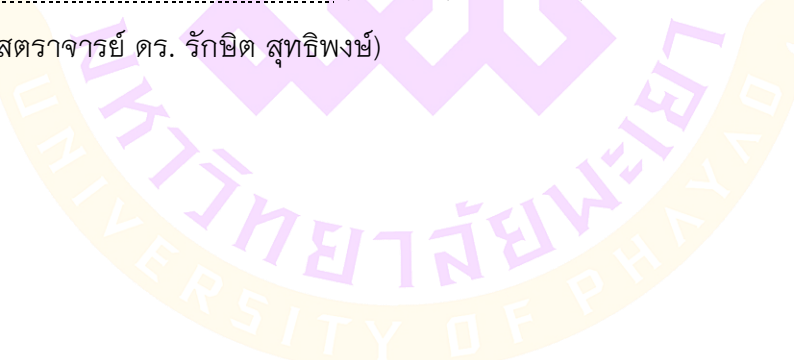
(ดร. ธารารัตน์ มาลัยแก้ว)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(รองศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ลักษ์พงษ์ ปิงเมือง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ธารารัตน์ มาลัยเถาว์
คำสำคัญ:	การบริหาร, ความสัมพันธ์, โรงเรียนกับชุมชน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสถานศึกษาของสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 214 คน โดยใช้สูตรของทาร์โยมานัน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขต ภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: THE RELATIONSHIP ADMINISTRATION BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES IN THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE PHAYAO PHUKAMTAO CONSORTIUM

Author: Lukpong Pingmeung, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2022

Advisor: Dr. Thararat Malaitao

Keywords: The Relationship, Administration, Schools and Communities

ABSTRACT

The purpose of this research was (1) to study the relationship administration between schools and communities in the secondary education service area office Phayao Phukamyao consortium and (2) to compare the relationship administration between schools and communities in the secondary education service area office Phayao Phukamyao consortium, according to personal opinions classified by sex, work experience and school size. The 214 teachers in educational institutions in Phayao Phukamyao consortium as the samples of this study were determined by Yamane's formula. The instrument was a 5-point estimation scale questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and One Way ANOVA (F-test). The results of the research showed that 1) the overall relationship administration between schools and communities in the secondary education service area office Phayao Phukamyao consortium of 5 aspects were at a highest level, 2) a comparison of the relationship administration between schools and communities in the secondary education service area office Phayao Phukamyao consortium, according to personal opinions classified by sex and work experience were not different with the statistically significance at 0.05, and 3) the personal opinions classified by school size towards the relationship administration between schools and communities in the secondary education service area office Phayao Phukamyao consortium were different with the statistically significance at 0.05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่าน ดร.ธรรารัตน์ มาลัยเถาว์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ รองคณบดีวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา นางอุไร จันทรชางเพ็ญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาและนายฉัตรภรณ์ วงศ์ดุขฎีกาล รองผู้อำนวยการโรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ผู้บริหารและคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน วิทยาลัยการศึกษา และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพความรู้ทั้งปวง และให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาตลอดมาเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจในยามที่เหน็ดเหนื่อย และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอจงได้รับส่วนแบ่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

ลักษ์พงษ์ ปิงเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
สมมติฐานการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	9
แนวคิด หลักการและทฤษฎีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	10
สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
กรอบแนวคิดการวิจัย	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา.....	39
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน.....	46
บทที่ 5 บทสรุป.....	57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผลการวิจัย.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	70
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	71
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)	76
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	78
ประวัติผู้วิจัย	84

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	16
ตาราง 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาแยกตามขนาด 4 ขนาด ปีการศึกษา 2565 ในสหวิทยาเขตภู กามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา.....	22
ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแยกตามโรงเรียน	31
ตาราง 4 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา โดยรวม	39
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา ด้านการให้บริการแก่ชุมชน.....	40
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	41
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	42
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน	44
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	45

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ.....	46
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและรายด้าน	47
ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	49
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ภาพรวมและรายด้าน	50
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	51
ตาราง 16 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการให้บริการแก่ชุมชน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	52
ตาราง 17 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	53
ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	54

ตาราง 19 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ตามความ
ความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....54

ตาราง 20 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม
ความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....55

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูพานยาว.....30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่เกื้อกูลประเทศไทยมายาวนานคือ บ้าน วัด โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” โดยการสร้างความสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับชุมชนที่ผ่าน มาที่ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด เพราะทั้งบ้านและวัดโดยรวมแล้วก็คือ ชุมชนที่แวดล้อม โรงเรียน นั่นเอง “โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้” การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน กับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย คือ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนมา ช่วยในการจัดการศึกษา ชุมชนได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ การพัฒนาการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เกิดความ เข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยลดและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย และ แก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560)

โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ การ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมโดยร่วมกันระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน การศึกษา ศาสนา และสื่อ” รวมถึงการจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน การส่งเสริมบทบาทการมี ส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดี ในสังคม ในการสร้าง กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ในอนาคต รวมถึงการปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ ปลูกฝัง ให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ ครอบครัวทุกลักษณะ (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

การพัฒนาชุมชนให้ตอบสนองกับความต้องการและสภาพปัญหา รวมถึงการหา วิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ ในการพัฒนาระหว่างชุมชนควรเป็น หน้าที่ของสถานศึกษาที่ควรส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการศึกษา โดยกำหนด แต่งตั้งให้สถานศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนกิจการจากคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนของผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนองค์กรชุมชน ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนศิษย์เก่าของโรงเรียน ตัวแทนพระภิกษุสงฆ์หรือตัวแทน

องค์การศาสนาอื่นในพื้นที่ และตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิ และระบุไว้ว่าให้โรงเรียนระดมบุคคลในชุมชนที่มีความรอบรู้ ความชำนาญ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลในชุมชนมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และกำหนดให้มีการระดมทรัพยากรด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน จากองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อการศึกษา(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) และให้สถานศึกษาส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยการกระจายอำนาจให้ค้ำึงถึงหลักการคือ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา, 2550)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของระดับมัธยมศึกษา มีสถานศึกษาสังกัดจำนวน 18 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดพะเยา มีเป้าประสงค์ (Goal) ของการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่นจากผู้รับบริการและประชาชนในรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเพื่อให้ตอบสนองกับวิสัยทัศน์ที่ว่า “องค์กรส่งเสริมการจัดการศึกษา พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีเป้าประสงค์ที่มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและมีกลยุทธ์พัฒนา นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพดังปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา, 2565) ซึ่งการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นจะต้องเกิดจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เช่น โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก คณะกรรมการสถานศึกษา ดังนั้นการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บรรลุ เป้าประสงค์ดังกล่าว ในภาวะปัจจุบันโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาประสบปัญหาจำนวนนักเรียนมีจำนวนลดน้อยลงทุกปี โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ทำให้ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนในหลายด้าน เช่น ด้าน งบประมาณที่จะได้รับ ด้านจำนวนครูที่ไม่ครบกลุ่มสาระ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากหลายสาเหตุ หลายประการ เช่น จำนวนประชากรที่มีอัตราการเกิดน้อยลง ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมพาบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงหรือเรียนในเมือง ดังนั้นผู้ทำการวิจัยจึงอยากศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เพื่อหาระดับความสัมพันธ์ดังกล่าวและเพื่อเปรียบเทียบ

ระหว่าง เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนว่าส่งผลต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากน้อยอย่างไร

ชุมชนกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อให้คนในชุมชนมีการดำรงชีวิตที่ดีและโรงเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอีกด้วย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการโดยมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกันเช่น การทำให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อปรับหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาคนในชุมชน เป็นแหล่งรวมสาขาวิชาต่าง ๆ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรมหรือเป็นศูนย์ให้ความรู้แก่ชุมชน (รุ่งทิพย์ เข้มทิศ, 2559)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูของโรงเรียนจำแนกตามเพศ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา แตกต่างกัน
2. ครูของโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา แตกต่างกัน
3. ครูของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขต ภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการกำหนดประชากร ได้แก่ ครูของโรงเรียนสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 9 โรงเรียน รวมประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ จำนวน 460 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา, 2565) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและนำมา กำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษาและทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน จากนักวิชาการและนักการศึกษากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้แนวทางการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน
- 2.2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง
- 2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
- 2.4 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนร่วมมือจากชุมชน
- 2.5 ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่
- 4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

3.3.2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง

3.3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

3.3.4 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน

3.3.5 ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 9 แห่ง คือ โรงเรียนน้ำแม่เมืองวิทยาคม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ พะเยา โรงเรียนดงเจนวิทยาคม โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม โรงเรียนพะเยาประชานันท์วิทย์ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม โรงเรียนพากกว๊านวิทยาคมและโรงเรียนแม่ใจวิทยาคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การบริหารงาน ดำเนินการติดต่อประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน หน่วยงานในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร ครู อาจารย์และสร้างความรู้สึกรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง โดยส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา ทั้งโรงเรียนและชุมชน ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง

ชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารสถานที่ สนามกีฬา ห้องประชุม ให้บริการยืมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียน ให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือด้านวิชาการ ให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน นำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาด นำนักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนของพื้นที่นั้น ๆ

1.2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง หมายถึง โรงเรียนได้สร้างความสัมพันธ์โดยครูและนักเรียนได้เข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมงานกับชุมชน ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่น เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอยกระทง และเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของชุมชน

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน หมายถึง การจัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์ เผยแพร่นำเสนอข้อมูลของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ จัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียน จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานนักเรียนประจำปี การออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย จัดทำประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน

1.4 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง โรงเรียนได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมจากชุมชน ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้นำทางศาสนาเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนศึกษาและเยี่ยมชม วิทยากรจากชุมชน มาให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานในกิจกรรมของโรงเรียนและตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน

1.5 ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง งานที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้แก่ การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบของราชการ การจัดอบรมสัมมนา โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน จัดประชุม จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนการบริหารงบประมาณให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้มีส่วนร่วมให้คำแนะนำ ปรีกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อแสวงหาการให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ

2. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 2.2 5 - 10 ปี
- 2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาด 4 ขนาด ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1-499 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

4. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 9 โรงเรียน คือ โรงเรียนำเมืองวิทยาคม, โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ พะเยา, โรงเรียนดงเจนวิทยาคม, โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม, โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม, โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์, โรงเรียนพะเยาพิทยาคม, โรงเรียนพากกวีวิทยาคมและโรงเรียนแม่ใจวิทยาคม

5. ชุมชน หมายถึง อาณาบริเวณที่มีคนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นเวลานาน มีจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความคิดความเชื่อถือไปในทิศทางเดียวกัน ใช้สาธารณะสถานและ

สถาบันต่าง ๆ ร่วมกัน สามารถร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมอันใดอันหนึ่งร่วมกัน ร่วมมือและ
พึ่งพาอาศัยกัน สามารถทำกิจกรรมให้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประกอบไปด้วย
วัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน
โรงเรียนของสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลใน
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

2. ผลจากการวิจัยทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปการ
วางแผน, ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยเรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขต ภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
2. แนวคิด หลักการและทฤษฎีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542) ซึ่งได้กำหนดบทบาทเกี่ยวข้องกับ การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

ด้านแนวทางในการจัดการศึกษา ได้ระบุไว้ว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน ครอบครัว ชุมชนองค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา รวมถึงสถาบันทางสังคมอื่น ให้จัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อส่งเสริมด้านความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้ มีการส่งเสริมให้คนในชุมชนรู้จักเลือก และคัดสรรภูมิปัญญาเพื่อให้มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนตามความต้องการของชุมชน และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน รวมทั้งหาวิธีการ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

ด้านความร่วมมือของ ครู คณาจารย์ และครูทางการศึกษา ได้ระบุไว้ว่าให้หน่วยงาน หรือสถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลภายในชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาโดยการ นำประสบการณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรอบรู้ของบุคคลและความชำนาญดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องผู้ที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา

ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาได้ระบุไว้ว่า โรงเรียนสามารถ ระดมทรัพยากรและด้านการเงิน งบประมาณ การลงทุนและทรัพย์สิน ได้จากชุมชน บุคคล ครอบครัว องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐ เอกชน องค์กรเอกชน

สถาบันศาสนา สถาบันสังคมอื่นสถานประกอบการ มาใช้ในการจัดการศึกษา คือ การจัดเก็บภาษี เพื่อการศึกษากระทำได้ตามความเหมาะสม โดยให้รัฐมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การระดมทรัพยากร โดยการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา การบริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่โรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้แรงจูงใจในการระดม ทรัพยากร โดยการสนับสนุน การอุดหนุน และใช้มาตรการยกเว้นภาษี หรือลดหย่อนตามความเหมาะสม ให้แก่ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตาม ความเหมาะสมและความจำเป็น

สรุปได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้นให้ความสำคัญในการบริหารโรงเรียนภายใต้ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียน และเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมให้ยั่งยืนต่อไป

แนวคิด หลักการและทฤษฎีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความหมายของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้สรุปความสำคัญของชุมชนดังนี้ ชุมชนคือศูนย์กลางที่ยึดเหนี่ยวคนทุกคนมารวมกัน ชุมชนเป็นสถาบันระดับพื้นฐานที่จะช่วยสร้างระบบในการจัดการตนเองเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ชุมชนเป็นแหล่งสร้างและอนุรักษ์รากฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนเป็นองค์กรที่ช่วยถ่วงดุลไม่ให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป ชุมชนเป็นองค์กรท้องถิ่นที่ช่วยจัดระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนให้เหมาะสม

ทรงพล เจริญคำ (2565) ได้สรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหลายคนเข้าไปร่วมในการดำเนินงาน ในด้านการกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นการดำเนินงานของกลุ่มครูในสถานศึกษา คือผู้บริหารของโรงเรียนและคณะครู

เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เช่น การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา รวมถึงการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาที่ตั้งไว้

นพภััสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมโธสง และกุลศล ศรีสารคาม (2561) ได้กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์คือ หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรยึดถือ โดยควรนำมติที่ประชุม มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจะต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วม ให้ถือเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนที่ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การประเมินผลจากการจัดการศึกษาและการรับผลประโยชน์

ปฏิภาณ ศาสตรอำนวย, กาญจนา บุญภักดี และบุญจันทร์ สีสันต์ (2561) ได้กล่าวว่า ทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ใช่หน้าที่ของครูแต่เพียงผู้เดียว โรงเรียนกับชุมชนจะต้องร่วมมือกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนด้านการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งด้านร่างกายและแรงใจ จนทำให้การจัดการศึกษาได้ผลผลิตออกมาเป็นที่น่าพอใจกับทุกฝ่าย

ทัศนีย์ บุญมาภิ และคณะ (2561) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจในการบริหารจัดการทั้งด้าน 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคลและด้านบริหารทั่วไป โดยให้สถานศึกษานั้นมีอำนาจในการระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษาเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม โดยการให้ความร่วมมือของชุมชนจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าชุมชนเป็นเจ้าของการดำเนินการจัดการศึกษาทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของชุมชนนั้น

นาวิน แกละสมุทร (2562) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมความสัมพันธ์และการร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษามีความสำคัญ เพราะโรงเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครูและหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตนักเรียนที่เป็นอนาคตสำคัญของชาติ

รณกร ไช้ขนาด, ประยูร แสงใส และพระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้กล่าวว่า งานที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จเป็นที่ยากและสำคัญยิ่ง คือการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งเป็นงานที่พบว่าหลักการและบทบาทของโรงเรียนกับชุมชนนั้นผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เข้าใจส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนนั้นทำให้โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นคือการเห็นความสำคัญของชุมชน หรือการไม่มองข้ามทรัพยากร ที่จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาได้

อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ และสุพจน์ เกิดสุวรรณ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่อยู่ในชนบท สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นคือการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน อาจกล่าวได้ว่า งานที่ยากและสำคัญอย่างยิ่งงานหนึ่ง ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำให้สำเร็จคือการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เกรียงไกร สังข์ทอง และในตะวัน กำหม่อม (2565) ได้กล่าวไว้ว่า ประการสำคัญที่สุดในการดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น คือ ทุกฝ่ายต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของการศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตามและกำกับ การดูแลการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพราะฉะนั้นผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการโรงเรียน จะต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มี ความรู้และประสบการณ์ตามบทบาทและหน้าที่

Catherine Hands. (2006) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนภายใต้ความหลากหลายทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมนั้น เกิดจากจุดเริ่มต้นคือครู และผู้ประสานงาน โดยจะต้องมีกลยุทธ์ที่ดีในการติดต่อ ประสานงาน การเจรจาเพื่อให้โรงเรียนและชุมชนได้ ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย โดยส่วนที่สำคัญคือผู้บริหารที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กระบวนการ ความสัมพันธ์นั้นเกิดขึ้นได้

Corinne A. Green. (2021) ได้กล่าวไว้ว่า ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน มหาวิทยาลัย และองค์กรชุมชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน ผลสำเร็จนั้นเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วม ทั้งหมดและโดยใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและความรู้แต่ละสาขา

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การบริหารที่ยึดถือหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ หรือเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้เกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

องค์ประกอบของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ศราวุธ ความวัลย์, กชพร นานาผล และดาวรุกรรณ ถวิลการ (2560) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน เนื่องด้วยโรงเรียนได้ประสบปัญหาชุมชนขาดความร่วมมือในด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เนื่องด้วยชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา เห็นได้จากจำนวนผู้ปกครองที่เข้าร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ มีจำนวนน้อยได้จึงศึกษาปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในกรอบปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน และด้านการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กิตติยา ผ่านเมือง, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2560) กล่าวถึง ได้ศึกษารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผลการศึกษารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ ประกอบด้วย 3 ด้านได้แก่ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทระปัญญา (2561) ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งตามขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการขอความร่วมมือจากชุมชน และด้านคณะกรรมการสถานศึกษา

นพภัสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมโธสง และกุศล ศรีสารคาม (2560) ได้แบ่งการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูผู้สอนในงานวิจัยศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ดและได้สรุปการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเป็นแหล่งส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชนหรือการนำวิทยาการใหม่มาเผยแพร่ให้ชุมชนเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของชุมชน ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชนเช่น การทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ชุมชน

ปฏิภาณ ศาสตรอำนวนย, กาญจนา บุญภักดี และบุญจันทร์ สีสันต์ (2561) ได้วางกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ ได้กรอบแนวคิดแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ และด้านการประชาสัมพันธ์

นาวัน แกละสมุท (2562) ได้วิเคราะห์การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยใช้หลักในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 4 ด้าน คือ การบริการชุมชน การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม การสร้างภาคีเครือข่าย โดยได้แนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดังนี้ 1. ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีบทบาทมากขึ้น โดยการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในวันสำคัญทางศาสนามากขึ้น 3. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบข่าวสารภายในโรงเรียน รวมถึงรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน 4. โรงเรียนควรเปิดบริการให้ชุมชนมาใช้ประโยชน์จากสถานที่ภายในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

รณกร ไช้ขนาด, ประยูร แสงใส และพระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสรุปผลความสัมพันธ์ดังกล่าวประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ และสุพจน์ เกิดสุวรรณ (2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนจำนวน 5 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการให้บริการชุมชน

อริญา พึ่งป่า และสุนันทา แก้วสุข (2564) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ การติดต่อสื่อสาร การส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน

เกรียงไกร สังข์ทอง และในตะวัน กำหม่อม (2565) ได้ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและสรุปผลการศึกษารอบแนวคิดการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา ระเบียบประเพณี และวัฒนธรรม เช่นงานประเพณีประจำปี งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ การจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่า เช่น ชมรมศิษย์เก่า ชมรมครูเก่าหรือเครือข่ายผู้ปกครอง การสร้างสัมพันธ์ภาพที่

ตีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษา เช่นการสื่อสารทางโซเชียลมีเดีย การเชิญผู้ปกครองร่วมประชุม การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น เช่นงานเปิดบ้านวิชาการ กิจกรรมกีฬา ฯลฯ

จรรย์พร แดงขุด, ปฎิธีธรรม สำเนียง และพระมหาอุตร อุตตโร (2565) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4 ด้าน คือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

คุณัญญา แจ้งอาญา, ชูชาติ พวงสมจิตร และโสภณา สุตสมบุรณ์ (2563) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนระหว่างปี พ.ศ.2545-2559 จำนวน 240 เรื่อง สรุปได้ว่า สามารถจำแนกความสัมพันธ์ทางตรงได้ 2 แนวทาง คือ แนวทางการนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และแนวทางการนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 6 ด้าน ซึ่งได้แก่ การประชาสัมพันธ์การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น การให้บริการชุมชน การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน งานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและงานจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม หรือมูลนิธิ และการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมรวม 2 ด้านคือ การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ และการพัฒนาปรับปรุงด้านครู

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 11 คน ซึ่งมีความเห็นในบางองค์ประกอบสอดคล้องเหมือนกัน และมีบางองค์ประกอบแตกต่างกัน เพื่อให้ได้องค์ประกอบของความสัมพันธระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของความสัมพันธระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังที่แสดงในตาราง ได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

องค์ประกอบความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	กิตติยา(2560)	ศราวุธ(2560)	อนวัช(2561)	ปฎิภาณ(2561)	นาวิณ(2562)	รณกร(2562)	คุณัญญา(2563)	อภิสรณ์(2564)	อริญา(2564)	จริยพร(2565)	เกรียงไกร(2565)	ความถี่	ร้อยละ
1.ด้านการให้บริการแก่ ชุมชน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	91.67
2.ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน กับหน่วยงานใกล้เคียง	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	91.67
3.ด้านการประชาสัมพันธ์ ของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	11	91.67
4.ด้านการได้รับความ ช่วยเหลือสนับสนุนจาก ชุมชน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		8	66.67
5.ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับ คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน			✓				✓	✓				3	25.00
6.ด้านงานจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคมหรือมูลนิธิ							✓					1	8.33
7.ด้านการส่งเสริมประเพณี และวัฒนธรรม									✓			1	8.33
8.ด้านการเป็นศูนย์รวม เกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพ ของชุมชน									✓			1	8.33

จากตารางผู้ศึกษาได้สังเคราะห์องค์ประกอบของความสัมพันธระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากนักวิชาการและนักการศึกษา ดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของความสัมพันธระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์พิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความถี่สูง (ในที่นี้คือความถี่ร้อยละ 25 ขึ้นไปในการ

พิจารณาองค์ประกอบ) ได้องค์ประกอบเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการให้บริการแก่ชุมชน, ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง, ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน, ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่จะนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้นิยามในด้านการให้บริการแก่ชุมชนไว้ดังนี้

นาวัน แกละสมุท (2562) ได้สรุปไว้ว่า การบริการชุมชนหมายถึง การให้ชุมชนมาใช้บริการหอประชุม สนามกีฬา ในโรงเรียนและให้บริการชุมชนเยี่ยมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียน รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านวิชาการหรือให้ธนาคารเข้ามาใช้พื้นที่เป็นสำนักงาน และนำนักเรียนไปช่วยทำความสะอาดชุมชน วัด ช่วยกันปลูกต้นไม้ในชุมชน มีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านภาษากับบุคคลในชุมชนหรือให้กับผู้ปกครอง

รณกร ไช้ภาค, ประยูร แสงใส, พระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้สรุปไว้ว่า การให้บริการชุมชนหมายถึง การที่โรงเรียนจัดกิจกรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น โดยโรงเรียนให้บริการและความสะดวก ไม่เลือกปฏิบัติ ในการใช้อาคาร สถานที่และหอประชุมในการจัดกิจกรรม

จากการศึกษาความหมายของ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคาร สถานที่ สนามกีฬา หอประชุม ให้บริการเยี่ยมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียน ให้คำแนะนำ ปรึกษาหรือด้านวิชาการ ให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน นำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาดวัด นำนักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ด้านภาษาให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนของพื้นที่นั้น ๆ

2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้นิยามในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ไว้ดังนี้

กิตติยา ผ่านเมือง, วาโร เฟ็งสวัสดิ์ และปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2560) ได้สรุปไว้ว่า การประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นหมายถึง การที่โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน มีการประสานการดำเนินงานต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี

นาวิน แกละสมุท (2562) ได้สรุปไว้ว่า งานเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น หมายถึง การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการสำหรับนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดกิจกรรมงานปีใหม่ งานวันสงกรานต์

จากการศึกษาความหมายของด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หมายถึง โรงเรียนได้สร้างความสัมพันธ์โดยครูและนักเรียนได้เข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมงานกับชุมชน ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอยกระทง และเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของชุมชน

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้นิยามในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ไว้ดังนี้

นาวิน แกละสมุท (2562) ได้สรุปไว้ว่า งานด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจของชุมชนในความสำคัญของการศึกษาและเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การจัดประชุมผู้ปกครอง การทำจุลสารที่เกี่ยวข้องกับงานของโรงเรียน การออกเยี่ยมรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้สรุปไว้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนหมายถึง การให้ข่าวสารและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความ

ร่วมมือขึ้นระหว่างกลุ่มผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงานและฝ่ายบริหาร

จากการศึกษาความหมายของด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนผู้วิจัยสรุปได้ว่า หมายถึง การจัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่นำเสนอข้อมูลของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ จัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียน จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน เสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานนักเรียนประจำปี การออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย จัดทำประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน

4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้นิยามในด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ไว้ดังนี้

นาวิณ แกละสมุทร (2562) ได้สรุปไว้ว่า การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนหมายถึง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ซึ่งมีการช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ด้านแรงงาน ทุนทรัพย์ อุปกรณ์ หรือความคิดเห็น

รณกร ไช้เนาค, ประยูร แสงใส, พระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้สรุปไว้ว่า การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนหมายถึง การที่มีผู้นำชุมชนหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนมาเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โดยโรงเรียนมีกลุ่มชมรม หรือมูลนิธิมาให้การช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนในโรงเรียน

จากการศึกษาความหมายของด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนผู้วิจัยสรุปได้ว่า หมายถึง โรงเรียนได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมจากชุมชน ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้นำทางศาสนาเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาและเยี่ยมชม วิทยากรจากชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานในกิจกรรมของโรงเรียนและตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน

5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้นิยามในด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

ปัทมาพร แสงแจ่ม (2559) ได้สรุปไว้ว่า บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บทบาทหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานด้านการดำเนินการของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการพิจารณา เห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ให้คำปรึกษาด้านงานประกันคุณภาพของโรงเรียน ให้คำปรึกษาด้านการบริหารของโรงเรียนและส่งเสริมด้านการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งในและนอกเขตบริการ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้สรุปไว้ว่าการเชิญผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนทางศาสนาและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบอยู่แล้ว สิ่งที่โรงเรียนจะได้คือโรงเรียนกับชุมชนจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและทำให้โรงเรียนมีเครือข่ายที่จะช่วยในการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ ให้ทางโรงเรียนอีกทางด้วย

หมายถึง งานที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้แก่ การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบของราชการ การจัดอบรมสัมมนา โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน จัดประชุม จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้มีส่วนร่วมให้คำแนะนำ ปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อแสวงหาการให้ การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนประกอบด้วย ด้านการให้บริการแก่ชุมชน, ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง, ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน, ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และ

ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและชุมชนต่อไป

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ลงวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2564 เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 138 ตอนพิเศษ 3ง ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564 ประกอบด้วยห้องที่จังหวัดพะเยา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา สถานที่ตั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ตั้งอยู่เลขที่ 23/26 ถนนประตูกลอง ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56000 โทรศัพท์ 0-5448-1537 โทรสาร 0-5360-1450

สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา มีอำนาจในการ บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา มีสถานศึกษาสังกัดจำนวน 18 แห่ง ใน พื้นที่จังหวัดพะเยา กำหนดเป็นสหวิทยาเขต ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพะเยา การจัดตั้งสหวิทยาเขตและที่ตั้งสำนักงานสหวิทยาเขต สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ลงวันที่ 3 มีนาคม 2564 ดังนี้

สหวิทยาเขตภูกามยาว ที่ตั้งสำนักงานสหวิทยาเขต คือ โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม ประกอบด้วย 9 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม โรงเรียน พากกวีานวิทยาคมโรงเรียนพะเยาประสานวิทย์ โรงเรียนดงเจนวิทยาคม โรงเรียนถ้ำปินวิทยา คม โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ ศรีนครินทร์ พะเยา

สหวิทยาเขตภูลังกา ที่ตั้งสำนักงานสหวิทยาเขต โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม ประกอบด้วย 9 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม โรงเรียนฝายกวางวิทยาคม โรงเรียน เชียงม่วนวิทยาคม โรงเรียนปงรัชดาภิเษก โรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม โรงเรียนขุนควรวิทยา คม โรงเรียนจุนวิทยาคม โรงเรียนพญาลอวิทยาคม และโรงเรียนภูซางวิทยาคม

ข้อมูลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา การจำแนกขนาดของสถานศึกษาเป็นไปตาม เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2559 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1-449 คน
สถานศึกษาขนาดกลาง	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

ตาราง 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาแยกตามขนาด 4 ขนาด ปีการศึกษา 2565 ในสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนโรงเรียน
ขนาดเล็ก	1-449 คน	4 โรงเรียน
ขนาดกลาง	500-1,499 คน	4 โรงเรียน
ขนาดใหญ่	1,500-2,499 คน	- โรงเรียน
ขนาดใหญ่พิเศษ	2,500 คน ขึ้นไป	1 โรงเรียน
รวมทั้งสิ้น		9 โรงเรียน

ที่มา: แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา, 2565, สืบออนไลน์

วิสัยทัศน์ (Vision) “องค์กรส่งเสริมการจัดการศึกษา พัฒนาศักยภาพคนอย่างมีคุณภาพ น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission) พันธกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ประกอบด้วย

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21
3. พัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามศักยภาพ บนพื้นฐานความหลากหลาย
5. ส่งเสริมให้สถานศึกษาได้พัฒนาผู้เรียนให้น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

ค่านิยม (Value) “องค์กรทันสมัย (เพียบ) คุณภาพก้าวไกล (เนียบ) ฉับไวบริการ (เฉียบ)”

เป้าประสงค์ (Goal) เป้าประสงค์ของการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ประกอบด้วย

1. มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ และเชื่อมแน่นจาก ผู้รับบริการและประชาชน

2. มีรูปแบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

3. มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้บริการ

4. มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ

5. สถานศึกษาในสังกัดมีการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

6. สถานศึกษาในสังกัดมีระดับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตามวิถีของ สังคมยุคใหม่ (new normal)

8. ผู้บริหาร ครู และครูทางการศึกษาพัฒนาตนเองสู่การเป็นมืออาชีพ

9. ผู้บริหาร ครู และครูทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานกลยุทธ์

10. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาบนพื้นฐานความหลากหลายและทั่วถึง

11. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

12. สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต น้อมนำศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

13. สถานศึกษาในสังกัดมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและเป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยในทุกมิติ

14. สถานศึกษาในสังกัดเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีเอกลักษณ์ความเป็นไทยภายใต้ความ หลากหลายทางวัฒนธรรม

กลยุทธ์ (Strategy) กลยุทธ์การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัชฌมศึกษาพะเยา ตามแผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาพะเยา ประจำปี พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหาร ครูและครูทางการศึกษาสู่ความเป็นมือ อาชีพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้แก่ผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 น้อมนำศาสตร์พระราชารักษาในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

เป้าหมายรวมของการพัฒนา

1. Good Student นักเรียนดี มีคุณธรรมมีทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต
2. Good School โรงเรียนดีมีมาตรฐาน มีนวัตกรรมการบริหารจัดการ กิจกรรมเด่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี
3. Good Teacher ครูดีมีคุณภาพ มีงานวิจัยในชั้นเรียน จัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผลการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดี
4. Good Executive ผู้บริหารมืออาชีพ มีหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหาร
5. Good Sesa สำนักงานเขตพื้นที่มีมาตรฐานอยู่ในระดับดีเยี่ยม เป็นองค์กรทันสมัย คุณภาพก้าวไกล โปร่งใส ฉับไวด้วยบริการ

สรุปได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยานั้นมีกรอบแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งวิทยากร นวัตกรรมที่จะตอบสนองชุมชนและพัฒนานักเรียน เพื่อให้เป็นคนดี มีทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิตที่ดี ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ได้สรุปแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 2 ลักษณะคือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน หรือการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน

การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยโรงเรียนเป็นฝ่ายเข้าไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับ นโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม กฎระเบียบ ข้อบังคับและสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน การใช้สถานที่และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน การจัดกิจกรรมวันเยี่ยมบ้านนักเรียน

การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญคนในชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน เช่น การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน การจัดกิจกรรมแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนศาสนาและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา การตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและสมาคมครูเก่า

ศราวุธ คามวัลย์, กชพร นานาผล และดาวรรุวรรณ ฤวิไลการ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ อำเภอหนองพอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 93 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า ขาดการใช้สื่อที่หลากหลาย การประชาสัมพันธ์มีน้อยไม่ต่อเนื่องและขาดการวางแผน ไม่มีบุคคลรับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์และไม่มีรูปแบบการประชาสัมพันธ์ การให้บริการแก่ชุมชนพบว่า ไม่มีการอำนวยความสะดวกในการบริการ ขาดการให้บริการซึ่งกันและกัน ขาดแผนงานการให้บริการ แนวทางการพัฒนาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ มีดังนี้ ประชุมร่วมกับชุมชนในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่องและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน จัดระบบแนวปฏิบัติ การให้บริการอย่าง ชัดเจนอีกทั้งโรงเรียนประชาสัมพันธ์การให้บริการแก่ชุมชนได้รับทราบ ประชุมสัมมนากับชุมชนอย่างต่อเนื่องกำหนดนโยบายการร่วมกิจกรรมกับชุมชนไว้อย่างชัดเจนรวมถึงสำรวจความต้องการด้านการบริการกับชุมชน การให้ความรู้แก่ชุมชน

กิตติยา ผ่านเมือง, วาโร เพ็งสวัสดิ์ และปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน รวมจำนวน 318 คน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาบุคคล ชุมชนองค์กรหน่วยงานที่จัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งด้านนี้ประกอบด้วยด้านย่อยต่าง ๆ 4 ด้าน คือ การให้บริการชุมชน งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษากับหน่วยงานอื่น การจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคมและมูลนิธิและ

งานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

นพภััสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมโธสง และกุศล ศรีสารคาม (2560) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูผู้สอนในงานวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนและผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ดการศึกษา 2559 จำนวน 289 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม มีค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏ ว่ามีค่าระดับความคิดเห็นที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชน ,รองลงมาได้แก่ ด้านการเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน ,ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน และด้านการเป็นแหล่งส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย, กาญจนา บุญภักดี และบุญจันทร์ สีสันต์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยคือ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 228 คน ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นต่อบัจจัยด้านบทบาทโรงเรียนที่มีต่อชุมชน อยู่ในระดับมาก ดานบทบาทชุมชนที่มีต่อโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบทบาทผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ปัจจัยด้านบทบาทผู้บริหาร และปัจจัยด้านบทบาทชุมชนที่มีต่อโรงเรียน สามารถร่วมกันทำนายความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์(R²) เท่ากับ 0.257 คิดเป็นร้อยละ 25.70

นาวิน แกละสมุทร (2562) ได้ศึกษาการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 46 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ การมีส่วนร่วม การสร้างภาคีเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ และการบริการชุมชน ตามลำดับ มี 4 แนวทาง ในการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร ในด้านการบริการชุมชน ดังนี้ 1) โรงเรียนควรมีส่วนร่วมใน ชุมชนทุกวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ 2) ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามาแก้ปัญหาหน้าที่มากขึ้น 3) โรงเรียนการเปิดให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ภายในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียนหรือสนามกีฬา และ 4) โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายในโรงเรียน

รณกร ไช้ขนาด, ประยูร แสงใส และพระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างครูและผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 368 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใกล้เคียง ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ และสุพจน์ เกิดสุวรรณ (2564) ได้ศึกษาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2563 จำนวน 206 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน รายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านสนับสนุน ด้านบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน อยู่ในระดับน้อย แนวทางการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในทุกรูปแบบ เพื่อให้ชุมชนได้ทราบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการบริหารจัดการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีแนวทางให้ชุมชนเข้ามาช่วยสนับสนุนได้อย่างไร

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทระปัญญา (2561) ได้ทำการศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคลองเต่า จังหวัด

เซียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของชุมชนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจากความคิดเห็นของชุมชน พบว่า การประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงข่าวสารและแนวทางการดำเนินการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ ร้อยละ 100 และผลการวิจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษา โดยชุมชนเห็นว่ามีการปฏิบัติร้อยละ 100

จริยพร แต่งชุด, ปฏิธรรม สำเนียง และพระมหาอุตร อุตุตโร (2565) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 ผลการวิจัยด้านการได้รับการสนับสนุน จากชุมชน อยู่ในระดับ มาก

รุ่งทิพย์ เข้มทิต (2559) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน

ดอกบัว เรืองเดช (2559) ได้ศึกษาการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

David DeMatthews (2018) ได้ทำการศึกษาแนวทางปฏิบัติในการเป็นโรงเรียนที่เน้น ชุมชนมีส่วนร่วม ในประเทศเม็กซิโก จากการวิเคราะห์การสัมภาษณ์และการสังเกตพบว่า ผู้นำ โรงเรียนนี้ใช้แนวทางการปฏิบัติที่หลากหลายรวมถึงการมีกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งเพื่อเชื่อมโยงครอบครัวและเครือข่ายทางสังคม และจากผลการวิจัยทำให้ เห็นว่าจากความสัมพันธ์ที่ดีดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจกันและมีการแบ่งปันทรัพยากร ระหว่างโรงเรียนและชุมชนซึ่งเป็นผลดีในอนาคต

Corinne A. Green (2021) ได้ทำการศึกษาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียน ประถมศึกษา และองค์กรชุมชนโดยใช้รูปแบบที่เรียกว่า Project DARE เป็นรูปแบบที่เกี่ยวข้อง กับความรู้ ศิลปะ การวิจัยและการศึกษา เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

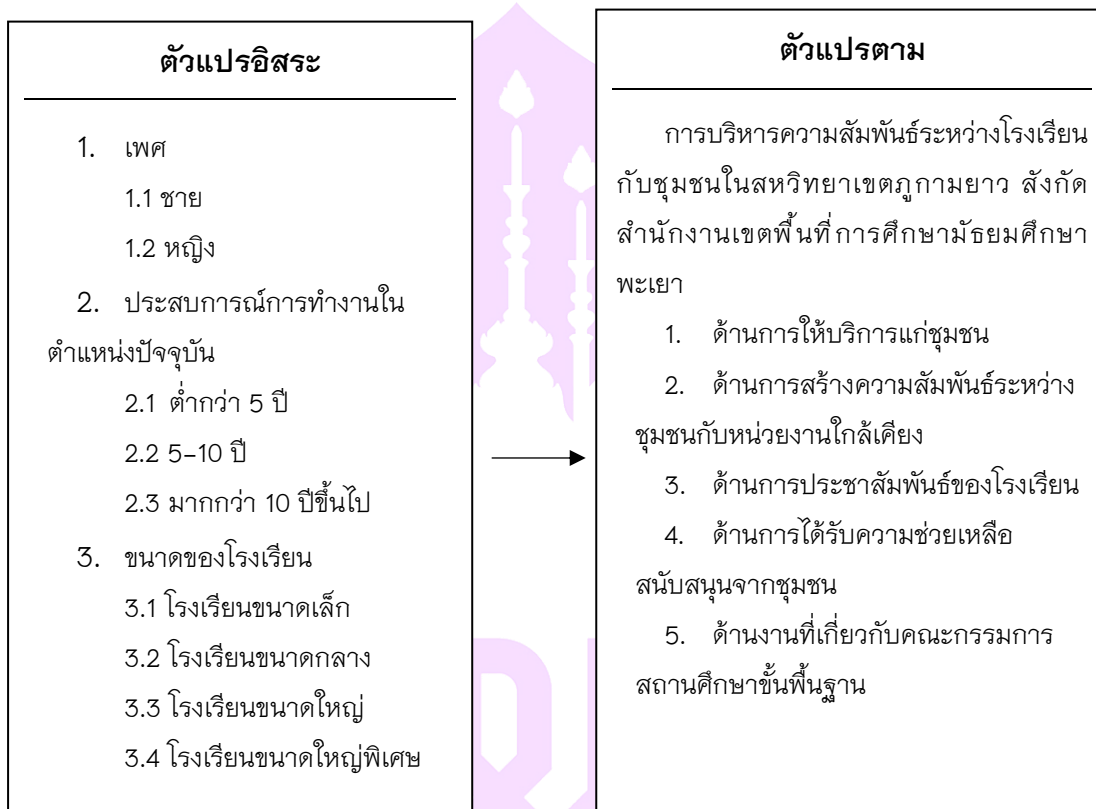
Nathern S. A. Okilwa (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนกับผู้สืบทอด โดยได้ศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษา Northstar ซึ่งได้ศึกษา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม โปรแกรมในการเรียนการสอนและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผลที่ได้จากการวิจัยคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจช่วยเหลือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดความร่วมมือทุกภาคส่วน

Sujatha (2011) ได้ทำการศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและสมาชิกในชุมชน ซึ่งมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในการดำเนินงานของโรงเรียนในระดับที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ในระดับที่เป็นทางการและระดับกฎหมายแสดงโดยการเป็นตัวแทน และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในโรงเรียนผ่านองค์กรที่เป็นทางการ เช่น คณะกรรมการบริหารโรงเรียน, คณะกรรมการการศึกษาหมู่บ้าน, คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนและสมาคมผู้ปกครองและครู ระดับที่ไม่เป็นทางการจะอยู่ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมโดยสมัครใจ โดยที่สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมหรือกิจกรรมพิเศษ

Adelakun Iyanuoluwa Samuel (2019) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนที่ไม่ควรมองข้ามโรงเรียนไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ และที่จริงแล้วโรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักในองค์กรของชุมชน ดังนั้นทั้งโรงเรียนและชุมชนควรพยายามทำให้แน่ใจว่าไม่มีช่องว่างในการสื่อสารระหว่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ซึ่งมีการสรุปกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพ 1 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่องการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 9 โรงเรียน รวมประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 460 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำนวน 214 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ขนาดของประชากรที่จำนวน 460 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 214 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรของโรงเรียนในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแยกตามโรงเรียน

โรงเรียนในสหวิทยาเขตภูพานยาวสังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	ครู	ครู
จำเมืองวิทยาคม	25	12
เฉลิมพระเกียรติฯ พะเยา	45	21

ตาราง 3 (ต่อ)

โรงเรียนในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาวสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
ดงเจนวิทยาคม	33	15
ดอกคำใต้วิทยาคม	51	24
ถ้ำปินวิทยาคม	28	13
พะเยาประชานวิทย์	14	6
พะเยาพิทยาคม	178	83
พากกวีวิทยาคม	40	19
แม่ใจวิทยาคม	46	21
รวมทั้งสิ้น	460	214

ที่มา: แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา, 2565, สืบออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาต่อแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และขนาดของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา แบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ โดยกำหนดความมากน้อย ของระดับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้

1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน จำนวน 8 ข้อ
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ข้อ

การให้ความหมายของค่าคะแนนแบบสอบถามความคิดเห็น ตามแบบของ ลีเคิร์ท (สุวิมล ติรกาพันธ์, 2551) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อาทิ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ แนวคิด หลักการและทฤษฎีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สภาพทั่วไปของสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาและเอกสารการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.1.2 สร้างแบบสอบถาม การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้เหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.2.2 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน คือ

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

2) นางอุไร จันทรชางเพ็ญ คีษานีเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา (กศ.ม.การบริหารการศึกษา)

3) นายฉัตรภรณ์ วงศ์ดุขฎีกาล รองผู้อำนวยการโรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์ จังหวัดพะเยา (กศ.ม.การบริหารการศึกษา)

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) สุวิมล ติรกานันท์, 2554) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และค่า IOC ที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสหวิทยาเขตภูลังกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ($\alpha - Coefficient$) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (สุวิมล ติรกานันท์, 2554) ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.92

2.2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) โดยวิธีการส่งลิงค์หรือคิวอาร์โค้ดให้กับทางโรงเรียนสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา และเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต้องใช้รหัสในการเข้า โดยการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลา 15–20 วัน

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 214 ชุด ได้รับกลับคืนมา 214 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๖ โดยใช้หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อรายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๖ มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ
ประสิทธิภาพการทำงาน ขนาดของโรงเรียน โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย
(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสห
วิทยาเขตภูมิภาคยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ ทำ
การทดสอบค่าที (T-Test) ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ทำการทดสอบ
ค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

SS แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าความแปรปรวน (Mean Square)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

P แทน ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ

* แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	85	39.72
หญิง	129	60.28
รวม	214	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	20	9.35
5 – 10 ปี	51	23.83
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	143	66.82
รวม	214	100.00
3. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	52	24.30
โรงเรียนขนาดกลาง	79	36.92
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	83	38.78
รวม	214	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 60.28 และเพศชาย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 39.72 ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานมากที่สุด คือ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 66.82 รองลงมา ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.83 และน้อยที่สุดประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.35 ด้านขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดของโรงเรียนมากที่สุด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 38.78 รองลงมา โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.92 และน้อยที่สุดโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวม

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน n = 214		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	4.40	0.59	มาก
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	4.57	0.48	มากที่สุด
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.65	0.41	มากที่สุด
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน	4.47	0.49	มาก
5. ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.61	0.46	มากที่สุด
รวม	4.54	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.54$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}= 4.65$, $SD = 0.41$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}= 4.61$, $SD = 0.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}= 4.40$, $SD = 0.59$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูทอกยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	ระดับความสัมพันธ์		การแปลผล
	ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน		
	n = 214		
	$\bar{x}$	S.D.	
1. โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน	4.52	0.68	มากที่สุด
2. โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน	4.65	0.57	มากที่สุด
3. โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการหอประชุมของโรงเรียน	4.43	0.81	มาก
4. โรงเรียนให้บริการยืมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียนแก่ชุมชน	4.27	0.92	มาก
5. โรงเรียนให้คำแนะนำ หรือปรึกษาหารือด้านวิชาการแก่ชุมชน	4.39	0.77	มาก
6. โรงเรียนให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน	4.31	0.95	มาก
7. โรงเรียนนำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาดวัดหรือช่วยปลูกต้นไม้	4.40	0.76	มาก
8. โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน	4.22	0.93	มาก
รวม	4.40	0.59	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูทอกยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการให้บริการแก่ชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.65, SD = 0.57) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.52,

SD = 0.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ($\bar{X}$ = 4.22, SD = 0.93)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง

ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการสร้างความสัมพันธ์ กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	ระดับ		การ แปล ผล
	ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน n = 214		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกับงานในชุมชน	4.73	0.53	มาก ที่สุด
2. ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความ ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	4.46	0.64	มาก
3. โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม	4.57	0.64	มาก ที่สุด
4. โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอยกระทง	4.54	0.69	มาก ที่สุด
5. โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัด กิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของชุมชน	4.57	0.70	มาก ที่สุด
รวม	4.57	0.48	มาก ที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, SD = 0.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกันงานในชุมชน ($\bar{X}$ = 4.73, SD = 0.53) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของชุมชนและโรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม ($\bar{X}$ = 4.57, SD = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X}$ = 4.46, SD = 0.64)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนได้จัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่ นำเสนอข้อมูลของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ	4.63	0.61	มากที่สุด
2. โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียน	4.63	0.63	มากที่สุด
3. โรงเรียนได้มีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน	4.65	0.68	มากที่สุด
4. โรงเรียนได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน	4.69	0.56	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	ระดับความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน		การแปลผล
	n = 214		
	$\bar{X}$	S.D.	
5. โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อ ชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจาก ผู้ปกครอง	4.75	0.48	มากที่สุด
6. โรงเรียนได้มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ ผลงานนักเรียนประจำปี	4.62	0.62	มากที่สุด
7. โรงเรียนได้มีการออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย หรือจัดทำกา รประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน	4.59	0.60	มากที่สุด
รวม	4.65	0.41	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขต
ภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการประชาสัมพันธ์ของ
โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, SD = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูล
นักเรียนจากผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 4.75, SD = 0.48) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา คือ โรงเรียนได้
นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่
ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.69, SD = 0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ โรงเรียนได้มีการออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย หรือจัดทำกา
รประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.59, SD = 0.60)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาพะเยา ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน

ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการได้รับ ความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน	ระดับความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน		การแปลผล
	n = 214		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือ สนับสนุนกิจกรรมจากชุมชน	4.43	0.74	มาก
2. ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา	4.33	0.74	มาก
3. ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการ สถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้ สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของ ชุมชน	4.45	0.67	มาก
4. ผู้นำทางศาสนาเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน	4.47	0.65	มาก
5. ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนศึกษา และเยี่ยมชม	4.53	0.65	มากที่สุด
6. วิทยากรจากชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน ในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	4.49	0.70	มาก
7. ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานใน กิจกรรมของโรงเรียน	4.47	0.72	มาก
8. ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียน	4.57	0.64	มากที่สุด
รวม	4.47	0.49	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขต
 ภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านการได้รับความช่วยเหลือ
 สนับสนุนจากชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน
 ($\bar{X}$ = 4.57, SD = 0.64) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษา
 และเยี่ยมชม ($\bar{X}$ = 4.53, SD = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมาให้ความรู้
 ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุน
 อุปกรณ์กีฬา ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.74)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง
 โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาพะเยา ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านงานที่เกี่ยวกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน		การแปลผล
	n = 214		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการ สถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ	4.64	0.57	มากที่สุด
2. จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้ คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้มีส่วนร่วม	4.64	0.58	มากที่สุด
3. คณะกรรมการสถานศึกษาให้คำแนะนำ ปรีกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวางแผนร่วมกัน	4.59	0.58	มากที่สุด
4. คณะกรรมการสถานศึกษาให้ การสนับสนุนด้าน การเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจาก ชุมชน	4.52	0.66	มากที่สุด
5. โรงเรียนได้ทำการรายงานความก้าวหน้าผลการ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ	4.67	0.56	มากที่สุด
รวม	4.61	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, SD = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนได้ทำการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ ($\bar{X}$ = 4.67, SD = 0.56) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบและจัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้มีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.64, SD = 0.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน ($\bar{X}$ = 4.52, SD = 0.66)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	เพศ				t-test	p
	เพศชาย n=85		เพศหญิง n=129			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	4.35	0.57	4.43	0.60	-0.885	0.377
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	4.62	0.42	4.55	0.52	1.094	0.275
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.63	0.41	4.67	0.40	-0.730	0.466
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน	4.49	0.45	4.45	0.51	0.543	0.588

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	เพศ				t-test	p
	เพศชาย n=85		เพศหญิง n=129			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.65	0.42	4.59	0.48	1.036	0.302
รวม	4.55	0.35	4.54	0.41	0.231	0.818

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ประสบการณ์การทำงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	4.26	0.78	4.48	0.51	4.39	0.59
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	4.71	0.41	4.64	0.45	4.53	0.50
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.73	0.28	4.67	0.47	4.63	0.40
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน จากชุมชน	4.51	0.47	4.49	0.48	4.45	0.50

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็นของครูต่อความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ประสบการณ์การทำงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.62	0.44	4.67	0.43	4.59	0.47
รวม	4.57	0.38	4.59	0.39	4.52	0.38

จากตาราง 12 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}= 4.73$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{X}= 4.71$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}= 4.26$) ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนและด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}= 4.67$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{X}= 4.64$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}= 4.48$) และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}= 4.63$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}= 4.59$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}= 4.39$)

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการ
 บริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามประเภทการ
 การทำงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.74	2	0.37	1.062	0.348
	ภายในกลุ่ม	73.24	211	0.35		
	รวม	73.98	213			
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงาน ใกล้เคียง	ระหว่างกลุ่ม	0.85	2	.042	1.829	0.163
	ภายในกลุ่ม	48.77	211	0.23		
	รวม	49.62	213			
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.09	0.566	0.569
	ภายในกลุ่ม	34.89	211	0.17		
	รวม	35.08	213			
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2	0.04	0.167	0.846
	ภายในกลุ่ม	50.94	211	0.24		
	รวม	51.02	213			
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	0.13	0.611	0.544
	ภายในกลุ่ม	44.78	211	0.21		
	รวม	45.04	213			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.10	0.656	0.520
	ภายในกลุ่ม	31.21	211	0.15		
	รวม	31.40	213			

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ
 บริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหาร

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	ขนาดของโรงเรียน					
	ขนาด เล็ก		ขนาด กลาง		ขนาด ใหญ่พิเศษ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	4.40	0.55	4.34	0.49	4.46	0.69
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	4.68	0.36	4.43	0.47	4.65	0.53
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.70	0.29	4.48	0.44	4.78	0.38
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน จากชุมชน	4.54	0.50	4.36	0.48	4.52	0.47
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.68	0.40	4.46	0.44	4.72	0.48
รวม	4.60	0.30	4.41	0.39	4.63	0.40

จากตาราง 14 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พะเยา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก มีความเห็นในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.70) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{X}$ = 4.68) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}$ = 4.40) โรงเรียน ขนาดกลาง มีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.48) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านงานที่

เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}$ = 4.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}$ = 4.34) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.78) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}$ = 4.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ($\bar{X}$ = 4.46)

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.59	2	0.30	0.851	0.428
	ภายในกลุ่ม	73.38	211	0.35		
	รวม	73.97	213			
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง	ระหว่างกลุ่ม	2.71	2	1.35	6.091	0.003
	ภายในกลุ่ม	46.91	211	0.22		
	รวม	49.62	213			
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.85	2	1.92	12.999	0.000
	ภายในกลุ่ม	31.23	211	0.15		
	รวม	35.08	213			
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.52	2	0.76	3.237	0.041
	ภายในกลุ่ม	49.50	211	0.23		
	รวม	51.02	213			
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	3.09	2	1.54	7.771	0.001
	ภายในกลุ่ม	41.95	211	0.20		
	รวม	45.04	213			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.10	2	1.05	7.576	0.001
	ภายในกลุ่ม	29.30	211	0.14		
	รวม	31.40	213			

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 15 พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวมมีความแตกต่างกัน และพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ตาราง 16 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการให้บริการแก่ชุมชน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	($\bar{x}$)	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่พิเศษ
		4.40	4.34	4.46
ขนาดเล็ก	4.40	-	0.07	0.05
ขนาดกลาง	4.34		-	0.12
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.46			-

จากตาราง 16 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้งสามขนาด มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการให้บริการแก่ชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ขนาด ($\bar{x}$)	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่พิเศษ
		4.68	4.43	4.65
ขนาดเล็ก	4.68	-	0.25*	0.03
ขนาดกลาง	4.43		-	0.22*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.65			-

จากตาราง 17 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น พบว่าไม่แตกต่าง

ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ขนาด ($\bar{x}$)	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่พิเศษ
		4.70	4.48	4.78
ขนาดเล็ก	4.70	-	0.22*	0.08
ขนาดกลาง	4.48		-	0.30*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.78			-

จากตาราง 18 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเห็นการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนแตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น พบว่าไม่แตกต่าง

ตาราง 19 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ขนาด ($\bar{x}$)	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่พิเศษ
		4.68	4.36	4.52
ขนาดเล็ก	4.54	-	0.19	0.02

ตาราง 19 (ต่อ)

ขนาดของโรงเรียน	$(\bar{x})$	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่พิเศษ
		4.68	4.36	4.52
ขนาดกลาง	4.36		-	0.17
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.52			-

จากตาราง 19 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้งสามขนาด มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$(\bar{x})$	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่พิเศษ
		4.68	4.46	4.72
ขนาดเล็ก	4.68	-	0.22*	0.04
ขนาดกลาง	4.46		-	0.26*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.72			-

จากตาราง 20 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน

กับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น พบว่าไม่แตกต่าง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา วัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน เป็นรายด้าน พบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 2 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียงอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ระดับมาก โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ระดับตามการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน รองลงมา คือ โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามา

ใช้บริการอาคารของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน

1.2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง ระดับตามการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกับงานในชุมชน รองลงมา คือ โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน คิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ระดับตามการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง รองลงมา คือ โรงเรียนได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนได้มีการออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย หรือจัดทำ การประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน

1.4 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ระดับตามการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนศึกษาและเฝ้าชม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา

1.5 ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับตามการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ทำการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ รองลงมา คือ จัดทำแผนการบริหารงบประมาณให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและมีส่วนร่วมและ

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน

ตอนที่ 2 จากผลเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยาไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวมมีความแตกต่างกัน และพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา สามารถสรุปผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ในภาพรวมการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 จากการศึกษาพบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้จัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่แนะนำเสนอข้อมูลของโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนได้มีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน โรงเรียนได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้ทำการศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของชุมชนด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจากความคิดเห็นของชุมชน พบว่าการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงข่าวสารและแนวทางการดำเนินการของโรงเรียนมีการปฏิบัติร้อยละ 100 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย, กาญจนา บุญภักดีและบุญจันทร์ สีสันต์ (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 ผลการวิจัยด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

1.2 จากการศึกษาพบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และให้มีส่วนร่วม คณะกรรมการสถานศึกษาให้คำแนะนำ ปรีกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวางแผนร่วมกัน คณะกรรมการสถานศึกษาให้ การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน โรงเรียนได้ทำการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุวัช รังสรรค์และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้ทำการศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ ดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษา โดยชุมชนเห็นว่าการปฏิบัติร้อยละ 100 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ, สุพจน์ เกิด

สุวรรณ (2564) ได้ทำการศึกษาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยผลการการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ด้าน บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

1.3 จากการศึกษาพบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียงอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกับงานในชุมชน ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอยกระทง โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยพร แดงชุต, ปฏิธรรม สำเนียงและพระมหาอุตร อุตุโร (2565) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของคณิศการศึกษาศาสตร์พิเศษ 7 ผลการวิจัยด้านการได้รับการสนับสนุน จากชุมชน อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของกิตติยา ผ่านเมือง, วาโร เฟิงส์วีสดีและ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2560) เรื่องการพัฒนาแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยดำเนินงานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นอยู่ในระดับมาก

1.4 จากการศึกษาพบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมจากชุมชน ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้นำทางศาสนามาเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาและเยี่ยมชม วิทยากรจากชุมชน มาให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานในกิจกรรมของโรงเรียน ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณกร ไช้เนา, ประยูร แสงใส และพระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้ทำการศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนวัช รังสรรค์และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้ทำการศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยด้านการขอความร่วมมือจากชุมชน ชุมชนส่วนหนึ่งเห็นว่าการปฏิบัติโดยเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ มีการปฏิบัติร้อยละ 100

1.5 จากการศึกษาพบว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการให้บริการแก่ชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียนโรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการหอประชุมของโรงเรียน โรงเรียนให้บริการยืมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียนแก่ชุมชน โรงเรียนให้คำแนะนำ หรือปรึกษาหารือด้านวิชาการแก่ชุมชน โรงเรียนให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน โรงเรียนนำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาดวัดหรือช่วยปลูกต้นไม้ โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิภาณ ศาสตรอำนวนย, กาญจนา บุญภักดี และบุญจันทร์ สีสันต์ (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ผลการวิจัยด้านการให้บริการชุมชน อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของนาวิณ แกละสมุทร (2562) เรื่องการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านป้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยด้านการบริการชุมชนอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูมามยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูมามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนของสหวิทยาเขตภูมามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานเป็นสำคัญ ทำให้ เพศชายและเพศหญิงได้รับโอกาสในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ส่งผลให้การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา จำแนกตามเพศพบว่า เพศชาย และเพศหญิง มีความเห็นว่าการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ รุ่งทิพย์ เข้มทิต (2559) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อครู โดยให้ความรู้และอบรมครูก่อนการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องรู้บทบาทหน้าที่และบริบทของโรงเรียนในการให้บริการแก่ชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้ดำเนินการตามโครงสร้างของสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทำให้มีผลเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจริพร แดงซุด, ปฏิธรรม สำเนียงและพระมหาอุตร อุตฺตโร (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนครูของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานการวิจัยดอกบัว เรืองเดช (2559) ได้ศึกษาการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารงาน

ความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ผู้บริหารควรให้โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนเพิ่มเติมและควรช่วยเหลือชุมชนโดยการให้ยืมโต๊ะ เก้าอี้ หรือให้บริการให้ คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง ผู้บริหารควรให้ครูประสานให้ความช่วยเหลือเป็นวิทยากรหรือประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่น

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน โรงเรียนควรมีการออกข่าวหรือจัดทำ เสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์และนำเสนอผลงานนักเรียนเพิ่มเติม

1.4 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ผู้บริหารควรทำโครงการที่ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่นการประกอบอาหาร การตัดผม หรือจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

1.5 ด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรขอ ความร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาให้ช่วยสนับสนุน หรือให้มีส่วนร่วมในการวางแผนใน การสนับสนุนด้าน การเงิน วัสดุอุปกรณ์ หรือวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารการศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

บรรณานุกรม

- กิตติยา ผ่านเมือง, วาโร เฟ็งส์วัสดี และปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2560). การพัฒนารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 14(64), 51-59.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. (19 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 (ตอนที่ 74 ก).
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา, สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565, จาก <https://online.anyflip.com/fgoje/ugpw/mobile/?fbclid=IwAR3z21Sm7NrhIXGHvfWvDza4apFWeOd1V19t4jSmB4m8ksGSDY-HeswbM0>.
- จริยพร แต่งชุด, ปฏิธรรม สำเนียง และพระมหาอุตร อุตตโร. (2565). แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคณวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7. **วารสารวิจัยวิชาการ**, 5(3), 107-116.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร(มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)**, 10(2), 1342-1354.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: ไทยเนรมิต กิจอินเตอร์ โปรดักส์.
- ดอแก้ว เรืองเดช. (2559). **การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ทัศนีย์ บุญมาภิ, สมบูรณ์ ดันยะ, กรองทิพย์ นาควิเชตร และศรุดา ชัยสุวรรณ. (2561). รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เขตภาคเหนือ ตอนบน. **วารสารชุมชนวิจัย**, 12(1), 73-86.
- ทรงพล เจริญคำ. (2565). **การบริหารการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิด**. กรุงเทพมหานคร: โอเอส พริ้นติ้งเฮาส์.

นพภััสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมยไธสง และกุลศล ศรีสารคาม. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด.

วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7(1), 24–34.

นาวัน แกละสมุท. (2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านป้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. **วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์**, 4(3), 569–580.

ปฎิภาณ ศาสตร์อำนาจ, กาญจนา บุญภักดี และบุญจันทร์ ลีสันต์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**, 17(1). 129–135.

ปัทมาพร แสงแจ่ม. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**

รณกร ไข่นาค, ประยูร แสงใจ และพระครูกิตติญาณวิสิฐ. (2562). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์**, 6(1), 130–144.

รุ่งทิพย์ เข้มทิศ. (2563). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมมดบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**

ศราวุธ คามวัลย์, กชพร นานาผล และดาวรุวรรณ ถวิลการ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ อำเภอหนองพอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. **วารสารช่อพะยอม**, 28(1), 79–86.

สุวิมล ตีรกานันท์. (2551). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : **แนวทางสู่การปฏิบัติ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตีรกานันท์. (2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2546.** (3 กรกฎาคม 2546) มาตรา 36.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561–2580.** สืบค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2561, จาก <http://library.nhrc.or.th/ulib/dublin.php?ID=10506>
- อนวัช รั้งสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา. (2561). กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยพายัพอีสเทิร์น**, 12(2), 115–130.
- อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ และสุพจน์ เกิดสุวรรณ. (2564). การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 10(3), 210–224.
- อริญา พึ่งป่า และสุนันทา แก้วสุข. (2564). การบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. **วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรีรับใช้สังคม**, 12(2), 1–9.
- Adelakun Iyanuoluwa Samuel. (2019). **School–Community Relationship: A Channel To Reenergize Secondary School Development In NIGERIA.** UNIVERSITY OYE–EKITI. Retrieved July 29, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/350185608_SCHOOL-COMMUNITY_RELATIONSHIP_A_CHANNEL_TO_REENERGIZE_SECONDARY_SCHOOL_DEVELOPMENT_IN_NIGERIA.
- Catherine Hands. (2006). **Its Who You Know and What You Know: The Process of Creating Partnerships Between Schools and Communities.** The school community journal. Retrieved July 29, 2022, from <https://www.adi.org/journal/fw05/handsfall2005.pdf>
- Corinne A.Green, Michelle J. Eady, Pippa Burns, Jessica Baker, Jennine Primmer, Penelope Harris, et al. (2021). Developing Innovative Practices Through Third–Space Partnerships: Reflections on Project DARE (Dementia Knowledge, Art, Research and Education); **Journal of Educational Research & Practice.** Retrieved July 29, 2022, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1300474.pdf>.

Nathern S. A. Okilwa. (2018). **The Role of the Principal in Facilitating the Inclusion of Elementary Refugee Students**. University of Texas at San Antonio. Retrieved July 29, 2022, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1200214.pdf>.

Sujatha K. (2011). **Improving school management from successful schools (pp. 192–214)**. ANTRIEP (Asian Network of Training and Research Institutions in Educational Planning), NUEPA (National Institute of Educational Planning and Administration). Retrieved July 29, 2022, from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002205/220543E.pdf>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ

สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
วุฒิการศึกษา	ค.ศ.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	อาจารย์

2. นางอุไร จันทร์ซางเพ็ญ

สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา
วุฒิการศึกษา	กศ.ม.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การศึกษา
วิทยฐานะ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

3. นายฉัตรภรณ์ วงศ์คุชฎีกาล

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์
วุฒิการศึกษา	กศ.ม.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์
วิทยฐานะ	ชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

- 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5–1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
- 2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถาม เรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพาน ยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 5 ด้าน

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน						
1	โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการหอประชุมของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	โรงเรียนให้บริการยืมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียนแก่ชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	โรงเรียนให้คำแนะนำ หรือปรึกษาหารือด้านวิชาการแก่ชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	โรงเรียนให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	โรงเรียนนำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาดวัดหรือช่วยปลูกต้นไม้	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง						
1	โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกับงานในชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
3	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน คิษย์ เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือ สมาคม	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการ สถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอย กระทง	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการ สถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัด กิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการ ของชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน						
1	โรงเรียนได้จัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์ เผยแพร่นำเสนอข้อมูลของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
2	โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียน ของผู้เรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	โรงเรียนได้มีการจัดปฐมนิเทศ ผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	โรงเรียนได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลง ของโรงเรียน เผยแพร่ความ เคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียน จากผู้ปกครอง	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
6	โรงเรียนได้มีการจัดนิทรรศการ เผยแพร่ผลงานนักเรียนประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	โรงเรียนได้มีการออกข่าว สื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย หรือจัดทำการประชาสัมพันธ์เสนอ ผลงานนักเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน						
1	โรงเรียนได้รับการบริจาคเงิน ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมจาก ชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การ สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการ สถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัด กิจกรรมให้สอดคล้องและตอบสนอง ความต้องการของชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	ผู้นำทางศาสนาเป็นที่ปรึกษาและ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมใน โรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนศึกษาและเยี่ยมชม	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	วิทยากรจากชุมชนมาให้ความรู้แก่ นักเรียนในด้านการส่งเสริมการ ประกอบอาชีพ	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานใน กิจกรรมของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
8	ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						
1	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้ คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และให้ความเห็นชอบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้ คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และให้มีส่วนร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	คณะกรรมการสถานศึกษาให้คำแนะนำ ปรึกษา เสนอแนะแนวทางการ ดำเนินงานวางแผนร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ การ สนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	โรงเรียนได้ทำการรายงาน ความก้าวหน้าผลการดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษาให้คณะกรรมการ สถานศึกษารับทราบ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.924	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.1	141.8333	172.420	.617	.920
1.2	141.7000	170.769	.582	.921
1.3	141.8333	171.247	.669	.920
1.4	142.6667	175.333	.426	.923
1.5	142.1667	172.695	.569	.921
1.6	142.1333	175.499	.315	.927
1.7	141.8667	182.671	.254	.925
1.8	142.7333	169.995	.571	.921
2.1	141.5000	182.603	.343	.924
2.2	141.9667	172.516	.576	.921
2.3	141.4333	182.323	.475	.923
2.4	141.6667	180.368	.459	.923
2.5	141.4667	182.326	.295	.924
3.1	141.5333	179.844	.528	.922

3.2	141.1000	177.955	.442	.923
3.3	141.4000	184.662	.226	.924
3.4	141.6000	176.731	.648	.921
3.5	141.3000	185.459	.315	.924
3.6	141.9333	177.857	.499	.922
3.7	141.8667	175.775	.647	.920
4.1	141.9000	176.024	.592	.921
4.2	142.1000	169.541	.708	.919
4.3	142.0667	165.789	.825	.917
4.4	141.8333	171.178	.706	.919
4.5	141.8667	169.430	.755	.918
4.6	142.2000	166.717	.774	.918
4.7	141.7667	183.289	.236	.925
4.8	141.4667	185.154	.202	.925
5.1	141.4000	183.145	.348	.924
5.2	141.4333	178.668	.680	.921
5.3	141.4667	180.671	.592	.922
5.4	141.7667	178.116	.385	.924
5.5	141.5000	181.500	.423	.923

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและใช้เฉพาะในขอบเขตของทางวิชาการ เพื่อการศึกษาในครั้งนี้อย่างเดียว ผู้วิจัยมิได้มุ่งศึกษาโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการศึกษาโดยภาพรวม คำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ในการตอบแบบสอบถามจึง ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีความเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายลักษพงษ์ ปิงเมือง

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คน)

โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)

โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน)

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความแล้วกรณใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับหน่วยงานใกล้เคียง ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และด้านงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระดับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
		5	4	3	2	1
ด้านการให้บริการแก่ชุมชน						
1.	โรงเรียนมีการให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน					
2.	โรงเรียนมีการให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน					
3.	โรงเรียนมีการให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการหอประชุมของโรงเรียน					
4.	โรงเรียนมีการให้บริการยืมโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียนแก่ชุมชน					
5.	โรงเรียนมีการให้คำแนะนำ หรือปรึกษาหารือด้านวิชาการแก่ชุมชน					
6.	โรงเรียนให้ธนาคารเข้ามาใช้โรงเรียนเป็นสำนักงาน					
7.	โรงเรียนนำนักเรียนไปช่วยเหลือชุมชนทำความสะอาดวัดหรือช่วยปลูกต้นไม้					
8.	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน					

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระดับการบริหาร ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน				
		5	4	3	2	1
ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนกับหน่วยงานใกล้เคียง						
1.	โรงเรียนได้นำครูและนักเรียนเข้าร่วมการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมกับงานในชุมชน					
2.	ครูหรือผู้บริหารเป็นวิทยากรฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับ ชุมชนและหน่วยงานอื่น					
3.	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าเข้ามาจัดตั้งกลุ่มชมรมหรือสมาคม					
4.	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่ วันไหว้ครู วันพ่อ วันลอยกระทง					
5.	โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องความต้องการของชุมชน					
ด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน						
1.	โรงเรียนได้จัดทำวารสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่นำเสนอข้อมูลของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ					
2.	โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียน					
3.	โรงเรียนได้มีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียน					
4.	โรงเรียนได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เผยแพร่ความเคลื่อนไหวในการบริหารโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน					
5.	โรงเรียนได้จัดการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงและรับทราบข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง					
6.	โรงเรียนได้มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานนักเรียนประจำปี					
7.	โรงเรียนได้มีการออกข่าวสื่อสารมวลชน จัดทำเสียงตามสาย หรือ จัดทำการประชาสัมพันธ์เสนอผลงานนักเรียน					

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระดับการบริหาร ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน				
		5	4	3	2	1
ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน						
1.	โรงเรียนได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมจากชุมชน					
2.	ผู้ปกครองมาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การประกอบอาหาร การตัดผม มอบทุนการศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา					
3.	ชมรมผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชน					
4.	ผู้นำทางศาสนา มาเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน					
5.	ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่นักเรียนศึกษาและเยี่ยมชม					
6.	วิทยากรจากชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ					
7.	ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมเป็นประธานในกิจกรรมของโรงเรียน					
8.	ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียน					
ด้านงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						
1.	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้ความเห็นชอบ					
2.	จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบและให้มีส่วนร่วม					
3.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้คำแนะนำ ปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานวางแผนร่วมกัน					
4.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชน					
5.	โรงเรียนได้ทำการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
นายลักษพงษ์ บึงเมือง
ผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ลักษพงษ์ ปิงเมือง
วัน เดือน ปี เกิด	24 กุมภาพันธ์ 2524
สถานที่เกิด	พะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2549 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย, พะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	พ.ศ. 2546 วท.บ. (พืชสวน), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ 421 หมู่ 7 ตำบลต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000
ผลงานตีพิมพ์	ลักษพงษ์ ปิงเมือง และธารรัตน์ มาลัยเถาว์ (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขต ภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาพะเยา ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 1217). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

